

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Magyarországon: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
Külföldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

Behívó a gyöngy életre.

-- dec. 10.

A vezérbizottság kimordta, hogy gondoskodni fog a behívottak családjáról.

Ötvenezer magyar embernek dermesztő hidegek, téli nyomorúságnak idején ott kell hagynia a kenyerét, a családját s be kell vonulnia katonának. A legtöbbje feleséges ember, gyermekeknek apja; ki fog ezekről gondoskodni, amíg az apák a kaszárnyát és az európai egyensúlyt őrzik? Igen, ám ha csak tizenhárom, vagy huszonegy napról lenne szó, mint fegyvergyakorlatok évadján. De a behívó levél bizonytalan időre szól; lehet, hogy két hónapra, lehet, hogy egy esztendőre is, ha a politika dolgai előbb rendbe nem kerülnek. És miután az állam a katonakötelesek száma növekedéséről, akaratlanul elhagyott gyermekeiről eddig nem gondoskodott: s nehezen lesz rá képes a vezérbizottság is, hát ezek éhenhalnának. Mert annyi koldust nem bír el az ország, amennyire a számuk ezekkel főlészaporodhatik. S aki nem családos, azok között van sok ipari, gazdasági, kereskedelmi alkalmazott: ki adja vissza ezeknek az állását, kenyerét, amelyet a hosszú katonai szolgálat miatt elveszítettek? És azt a nagy gazdasági kárt, amelyet ötvenezer embernek elvégeztelen munkája jelent, ki fogja megtéríteni?

... Mindezeket egyformán elfogják mondani úgy a koalícióban, mint a kormány hívei között. Eddig egyforma lesz mind a kettőnek az érvelése: csak a következtetésnél fordul másfelé. A kormánypártiak azt mondják: katonának kell lenni, s a koalíció jól tudhatta, ha decemberig nem lesznek ujoncok, akkor a póttartalékosokat kell behívni. A koalícióban pedig azt mondják; a kormány ezzel újabb erőszakot alkalmaz a nemzeti ellenállás megtörésére. A póttartalékosokat pedig úti, hogy a többieknek fájjon. Kijátsza az ujoncmegajánlási jogot és küzd a koalícióval — ötvenezer ember bőrere.

Meddő vitatkozás, ép olyan, mint amikor a dulakodás közepén azt akarják megállapítani, hogy ki kezdte, ki adott okot rá. Hátha azt az ötvenezer embert megkérdeznék?

Az ötvenezer ember közt van, aki politizál, van a ki nem. A politizáló közt is van különféle párt. Hanem

december 27-én reggel akiknek a kaszárnyák jegétől sikos udvarán össze kell gyűlni, alighanem valamennyiüknek az a gondolata, hogy a lázadás is indokolt.

Keserű gondolat, de az igazságát elvitatni nem lehet. És ennek az ötvenezer embernek a dolgánál nincs ma fontosabb politikai kérdés: se az, hogy mint iktatják be a főispánokat, se az, hogy mint akadályozzák ezt meg. Ez az a pont, a melyen túl nem terjedhet se az erély, se az ellenállás. Mind a két fél előre látta, hogy ide fog jutni. De itt meg kell állni. Se a kormány, se a koalíció nem veheti a felelősséget magára ennek a nagy embertömegnek sorsáért.

A legutolsó obstrukció idején is a póttartalékosok behívása tette sürgőssé a békét és azt Thaly Kálmán meg is csinálta. Ma kétségtelenül sokkal súlyosabb, nehezebb, bogozottabb a helyzet. De azért ezt a pontot most se haladhatja sokkal túl a válság. Egyik fél se igyekezzék azt tovább nyújtani, A végéig feszült a küzdelem hurja: a kik megcsinálják a békét, azok lesznek ennek a harcnak igazi hősei.

Halál a lángok között. Megégett ember.

Tűz a Csokonai-utcában.

— dec. 4.

(Saját tudósítónktól.) Az éjjel borzalmas tűzvész pusztított a városban, melynek a nádfedeles, rozoga épületen kívül, amely kigyuladt, martalékaul esett egy szegény, szerencsétlen napszámos ember élete is.

(Tűz a Csokonai utcán.)

Hajnali 3 órakor telefon jelentés verte fel a tűzoltó laktanya esendjét. Tűzet jeleztek s a következő percekben teljes felszereléssel rohant a tűzoltóság a vész színhelyére.

A város némaságában az éj esendjéhez rémesen hangzott a vészjelző kürtészó, felriasztva álmukból az alvókat.

— Tűz van! Tűz van!

A Csokonai utca tájékáról hatalmas lángoszlopok látszottak s a lobogó sugárkék ragyogó fényvel világították be a környéket.

Takács Sándor Csokonai utca 48-ik szám alatt levő házában volt a tűzveszedelem. Egy dűledű félben levő rozoga szalmafedeles, kurtá kis épület égett. A főépületől külön állt ez az udvarhátsó részében

fekvő, egy szoba konyhából álló viskó. Hirtelen támadt a tűz s mire a házbeliék észrevették, már lángokban állott a rokkant alkotmány tetőzete.

(A szomszédos házak veszedelme.)

A szeles időben veszedelem fenyegette a főépületet és a szomszédos házakat is. Az összeszaladt háznép jajveszékelve tördelte kezeit és fejtellenül futkosott a tűz körül, míg végre az előkerült rendőr sietve értesítette a tűzoltóságot, mely néhány perc alatt kivonult és derekasan hozzálátott az oltáshoz.

(Emberi lény a lángok között.)

Ekkor vette észre valaki hogy Kállai István napszámos, aki egyedül lakta az égő lokóházat, nincs az udvaron; nem látni sehhol. Kiáltották a nevét de nem jelentkezett. A szerencsétlen bennszorult az épületben, melynek tetőzete, ekkor már beomlófélben volt. A tűzoltók emberfeszítő erővel dolgoztak a rettenetes helyzetben levő ember kiszabadítására, de minden fáradságuk kárba veszett. A szegény munkás életét nem lehetett megmenteni. Még mielőtt benyomulhattak volna a ház belsejébe beszakadtak a hatalmas gerendák. A behatolt füst eközben megfojtotta Kállai Istvánt.

A szerencsétlen nagyon mélyen aludt és amikor a veszedelmet észrevehette, már annyi ideje sem volt, hogy az ágyból felkelhetett volna. Ott fuladt meg a fekvőhelyén. Már csak megszenesedett hulláját szedték elő az égő zsaránokok közül.

(A tüzeset lokalizálása után.)

A tüzet ezután rövidesen lokalizálta a tűzoltóság. Az épület teljesen leégett és a benne levő butorok, holmik is elhamvadtak. Hogy a tűz miként keletkezett azt eddig nem sikerült megállapítani. Valószínű, hogy belülről gyuladt ki a ház és a szegény napszámos ember azért nem menekülhetett meg, mert a szobában a hirtelen elterjedt füst, még alvóközben megfojtotta. Nem lehetetlen, hogy önmaga okozta tragikus halálát, esetleg itas fővel pipázott, szivarozott az ágyban, aztán elaludt és az égő pipaszor vagy szivartól tüzet fogott az ágynemű. Kállai Istvánnak hulláját beszállították a kózkórházba.

A zenede hangversenye.

— dec. 10

Magyar zeneszerzők műveiből összeállított műsorral tartott hangversenyt ma a debreceni zenede. Jól esik nekünk a zenede hangversenyéből levonni azt a ténnyt, hogy a zenede vezetősége hivatásának, amely a zenei érzék fejlesztésében ismeri és találja meg a teret, — teljes magaslátán áll. A mai hangverseny minden tekintetben jól sikerültnek mondható. Azok a növendékek, akik a hangverseny dobogóra léptek, — zenei izlésről és fejlett technikáról tettek tanubizonyosságot. Ezen az uton haladva előre, — s olyan

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

tanítás mellett, amilyenben ma gyönyörködhetünk, méltán remélhető, hogy a zenede lassanként felemelkedik arra a művészi magaslatra, amelyen már nemcsak tehetséges műkedvelőket, hanem valódi művészeket is küld ki a élet porondjára.

A mai hangversenyen szép sikert aratott a zenede vonós zenekara, Lavotta egyik menüett valcerének interpretálásával. Darvas Erzsébet zongora, s Fábrián Margit hegedűjátéka Brück és Fábrián tanárok iskoláját dicsérte. — Pósch Margit és Domaniczky Eta együttese, majd Domaniczky Eta szóló zongorajátéka tapsokat váltott ki a hűséges tenyerekből. Az első vonós négyesen, amelyben Darvas György (hegedű), Fábrián Margit (hegedű), Podolszky Margit (mély hegedű) és Hajdu István (gordonka) vettek részt, — még érezhető volt egy kissé a bizonytalanság, de azért így is nemes élvezetet nyújtott. — Hajdu István aztán gordonkán külön is bemutatta tehetségét. Végezetül az intézet énekkara énekelt el két bájos dalt.

A zenede hangverseny-terme zsufolásig megtelt előkelő közönséggel.

Protestáns estély.

— dec. 10.

Vasárnap délután tartotta a debreceni református leánynevelő intézet első protestáns estélyét nagy és előkelő közönség jelenlétében. A protestáns estélyek ismereteseik előttünk még tavalyról, mikor ugyanis a Collégiumban tartották azokat. Az idei protestáns estélyeknek elsőjét ma tartották meg az ev. ref. leánynevelő intézetben.

Tiszta jóvedelme az ev. ref. leánynevelő intézet segítő egyesületének alapját és néhai Kalocsa Róza az intézet igazgatójának a sírkövére szükséges összeget van hivatva pótolni.

Az estély első száma volt „Ima a bűvös vadászattól”: Tóth Lajos ének tanár vezetése alatt énekelték az intézet énekkara. Utánna Dóczy Gedeon igazgató lépett a pódiumra, s tartalmas beszédében mutatott vissza az intézet multjára és szép szavakkal megemlékezett az intézet néhai nemeslelkű igazgatójáról Kalocsa Rózáról. A harmadik számot „Az akác virágok” című melodramát S. Szabó Emma V. f. o. növendék szavalta érzéssel és meleg tónussal, zongorán kísérte Erdős Juliska tk. 6. u. Ezután Dicsőfy József egyh. kerületi főjegyző tartott felolvasást a leánynevelésről. Az ötödik szám Rossini-ből „Jutroduction” harmóniumra zongora kísérettel előadták Tóth Lajos zenetanár harmóniumon, zongorán Pápay Margit tk. 6. u.

Ezután következett az estély kimagasló pontja: Dóczy I. éneke szavalta el Tompa „Karácsony-est” című költeményét, szépen és diszkrét művészettel. Végül az intézet énekkara énekelt el Root G. T. „Kövesd a Jézust”. A protestáns estélyek további sorozatát olyan bevezetés után, mint a mai volt, joggal nagyérdeklődéssel várja közönség.

Szerencsétlenség vigyázatlanságból.

Levágta a szecskaavágó a kezét.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 10.

A debreceni közpórház sebészeti osztályán borzalmasan megcsontoltva eszméletlenül állapotban fekszik egy szegény fiatal parasztleány, akit saját vigyázatlansága következtében végzetes baleset ért, mely egész életére tragikus sorsra juttatta.

Gál Miklós hajdudorogi 22 éves gazdagleány ez a szerencsétlen, munkaközben történt vele a katasztrófa, mely balvégzetét okozta.

Tegnap délután otthon a szülői portáján foglalatostkodott, a gazdálkodáskörül szokásos házi teendőket végezte. Munkálkodás közben a félszerbe vonult s az ott levő szecskaavágó gépen kukurica szár vágáshoz látott. Javában folyt a munka és már épen a befejezés felé közelgett, mikor a gép kése felmondta a szolgálatot.

A fiatalember erre kőszörű kövát kerített és hozzáfogott a kés élének kiköszörüléséhez, majd pedig ezt elvégezve folytatni akarta a félbehagyott szecskaavágást. A gép azonban ezután is nagyon nehezen működött és a munka lassan haladt előre.

De a leány mindenáron szerette volna azt elvégezni és küzködött a masinával. — Egyszer aztán, amint vágni próbált a bal keze, melylyel a gépben a csutkát igazgatta a kés alá tévedt, mely a jobbkez hirtelen nyomása által azt egészen a csuklóig teljesen levágta. Egy pillanat alatt a szerencsétlen fiatalember rettenetesen megcsontoltva, szármalmas nyomorék lett. Valótrázó sikoltással, jajveszékelve rohant elő a félszerből a boldogtalan, megcsontított karjából ömlött a vér. Hozzá tartozói nyomban orvost hívtak aki miután az első segélyben részesítette bevittette a debreceni közpórházba a vigyázatlan leányt, akit tegnap délelőtt hoztak be súlyos sérülésével. Állapota rendkívül aggasztó, mert a rengeteg vérvesztés nagyon elgyöngítette, de egyébként komplikációktól is lehet tartani, mely esetben műtét válna szükségessé.

NAPI HIREK.

— Az O. M. K. E. tegnap tartotta a Csarnokban választmányi ülését, mely a tagok élénk részvétele és Kardos László elnöke alatt folyt le: az ülésen megjelent Szabó Kálmán képviselő kamarai elnök is; tárgyalta és elfogadta a választmány az elnöki jelentést, mely beszámolt arról, hogy a kerület annak idején sürgette a központnál a tisztességtelen verseny ellen hozandó törvény javaslat tervezet elkészítését; résztvett az élelmi cikk hamisítási törvény tervezet előkészítő munkálataiban; a nyáron tartott gyümölcs értékesítési ankétre előterjesztéssel élt; résztvett a 40 kor. alóli követelésekre vonatkozó ügyész szervezet összeállítása körül s mindezekről annak idején a sajtó útján tájékoztatta a tagokat; folytatólag megállapította a jövő év költségvetését; elrendelte a tagok sorából az üzlet megszüntetése folytán 5 tag törlését; s ezzel szemben felvette az új tagokat. A vidékünnön levő s néhány újabb helyi pénzintézetnek a kerület kötelekébe való bevonására az elnökség kéretett fel. A kamara által rendezendő karácsonyi játékiállítás és bazár ügyében elrendelte a választmány, hogy a kamarához kérelem intéztesék aziránt, hogy a jövőre nézve a lehetőséghez képest ilyen iparfejlesztési kiállításokat és bazárokat a kereskedői érdekeltség bevonásával sőt éppen a helyi kereskedők útján sziveskedjék rendezni, hogy a kamara az iparfejlesztés és kereskedelmi osztályérdek közötti összhangot megóvhassa.

— Halálozás. Résztvétel vesség a gyászírt, hogy kiskéránci és nagyváradi Nánássy Miklós birtokos és nyug. városi tisztviselő vasárnap éjjel 12 órakor elhunyt. Temetése f. hó 12-én d. u. 3 órakor lesz.

— Felfüggesztett munkaszünet. A közeledő karácsonyi ünnepek nagy forgalmat biztosítanak a posta és távirida hivatalnak

is. Ezért a posta és távirida hivatalok központi igazgatósága úgy intézkedett, hogy a hó 24-én vasárnapon az ország összes posta hivatalai tartanak hétköznapi eső hivatalos órákat. A levelező és csomagokat feladó közönség érdekében közöljük ezt. Kétségkívül helyes intézkedést azzal, hogy ez természetesen a debreceni posta és távirida hivatalra is kiterjed.

— Becapta a szállásadóját. Varjas Károlyné Timár utca 22 szám alatti lakoshoz tegnap este beállított egy Mészáros Margit nevű facér cseléd leány és nagy könyörgések között arra kérte, hogy adjon neki az éjjelre szállást. Varjas Károlyné szállásadással foglalkozik és ismerte a cselédleányt, aki a dologkerülő és rossz fajta fehér cselédnek közé tartozik. Azért hát nem szívesen teljesítette a kérését, de a sok könyörgés mégis meghatotta és a leány mi után erős fogadást tett neki, hogy másnap helyet szerez magának, illetve elszegődik, nála töltötte az éjszakát. Reggel aztán arra kérte adna neki kölcsön egy szoknyát meg egy bluzt, hogy így kiesipre magát talán hamarabb felfofozadják. Varjasné fel is öltöztette a maga holmijába és a leányzó elment, de azóta nem mutatkozott. A felültelett szállásadó asszony most feljelentette a rendőrségen sikkasztás miatt.

x Érdekes nyilvános árverés lesz f. évi december hó 18-án délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében. A Piac-utca 50 számú ház a Szent-Anna utca sarkán, mely özv. Mentze Henrikné és az ág. ev. egyház tulajdonát képezi: kerül önkéntes nyilvános árverés alá.

— A karácsonyi vásár megnyitása. Óriási érdeklődés mellett tegnap délelőtt 10 órakor nyitották meg a Szt. Erzsébet egyesület karácsonyi vásárját a „Bika” szálló dísztermében. A vásár első napján valószínűs tolongás volt a sátrak között s már most megállapítható, hogy a vásár tekintélyes összeget fog juttatni a jótékonyaság ol-tárára.

— E heti tárgyalások. 1905. év december hó 11-én hétfőn esküdtszéki főtárgyalások. Csomó Sándor ellen halált okozott súlyos testérettés büntetéseért. — Ugyanazon napon vádtanács és felebbviteli ügyek tárgyalása. December hó 13-án szerdán esküdtszéki főtárgyalás Bajusz Bertalan ellen, házastárson elkövetett szandkos emberölés büntetése kisérletért, ugyanazon napon, a II-ik tereben felebbviteli ügyek tárgyalásai. December hó 15-én Pénteken felebbviteli ügyek tárgyalása.

x LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kiseratban.

x Messze földön nincsen párja a Mentze Henrik újdonságok áruházának Piac utca 50. és Szent-Anna utca sarkán ott lehet vásárolni igazán szép, jó és olcsó ajándék tárgyakat karácsonyra és újévre, a kiszolgálás előzőkeny és pontos.

x Nincs többé hajhullás. Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Ké-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindeki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógy-szertárban, Piac-utcán.

x Olcsó és szép gyermek játékokat háztartási cikkeket és mű iparárukat Mentze áruházában vásároljon.

x Hölgyek figyelmébe. Alkalmi be-vásárlás december 31-ig. Rendkívül lezártított áru divatcikkék selymek, női ruha kelmék, felöltők Molnár Ferenc (Zádor Lajos utóda) női divattermében. — Szombat, Vasárnap és Hétfőn kiállítás a „Bika” dísztermében.

x Pénz, szivar és cigaretta tárcák és kézi táskákból gyönyörű ajándékok érkeztek Mentze áruházába.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

x Papa! Mama! baba! Mentze.

Legénypanasz a drágaság ellen.

— dec. 10.

A családapák azt hiszik, hogy ők a legnagyobb áldozatai annak a rettenetes drágaságnak, amely most ólomsúlytal nehezíti városunk lakosságára.

Pedig az igazi drágaságot mi legényemberek érezzük. Nem is egyszerűen, de többszörösen. Mondjuk például étkezés dolgában ötszörösen. Először: a gazda drágában adja a takarmányt a marhakereskedőnek másodszer: a marhakereskedő drágában adja a barmot a mészárosnak, harmadszer: a mészáros drágában adja a húst a vendég kősnak, negyedszer: a vendéglős drágában adja a sültet, mert nyerni is akar és ötödször drágában adja, mert ő is drágában kapja, mint azelőtt. E két utóbbi pont az, amely étkezés dolgában jobban érzeti a drágaságot a legényemberekkel, mint a közvetlen a piacról bevásárló — családapákkal.

Ha ezek a családapák vigasztalódnak, tekintsék egyszer a vendéglők étlapjait, mint a melyek eleven szószólói a legényemberekre kirótt gyomoradónak.

A világ legkomisabb löréje, az ugynevezett raguleves 20 fillér manapság egy harmadrangu vendéglőben.

A legolcsóbb sült — borjulás — amit csaknem ingyen vesztegetnek a mészárosok, a vendéglőben 60 fillérbe kerül és az egész nem egyéb, mint egy félbenmaradt, kirántott nyenyda. Két palacsinta 30 fillér, gulyás és pörkölt 60—70 fillér. A szeleteknek egyike sem olcsóbb 90 filléernél s a filé meg pláne 140 fillérbe kerül.

Már most vegyük azt, hogy valaki a legszerényebb ebédre akar szorítkozni. Mi az a legszerényebb ebéd? Leves, sült és tészta. Tehát a leves 20 fillér, a sült — a legolcsóbb — 90 fillér, a tészta 50 fillér, ehhez járul egy kenyér 4 fillér és egy pohár sör 14 fillér, a sült mellé valami salátaféle 30 fillér, mindössze tehát 208 fillér, vagyis két korona és 8 fillér. Ekkora ebéd pedig a legszűkebb gyomru legényembernek is kell, (hol van még a reggeli és vacsora?) már pedig senkise költött többet étkezésre, mint jövedelmének legfeljebb egyharmad részét.

A legényembereknek ehhez képest megvan az a szerencsétlenségük, hogy rendszerint elején lévén a földi pályájuknak, nem a legdusabb jövedelem az osztályrészük s így egyéb vagyon híjával vagy adósságesinálásra, vagy koplálásra vannak kényszerítve.

Más tekintetekben sem különb a legényemberek helyzete.

A családapa például napszámba fogadhat egy mosónét és kivásaltatja otthon a ruháit.

Amde aki a mosónézetek árait ismeri, alszédül azoktól a hallatlan áráktól, amikbe fehérműünk tisztogatása, vagy jobban mondva fehérműünk elrongyolása kerül. Mert kétháromszori mosás után ugyanis csak rongyokat kapunk vissza a mosónézetből, ami felháborító, ha elgondoljuk, hogy a három négyszeri mosás árával már ujjonnan is bezereshetjük ruhadarabsinkat. Némely ruhadarabbal meg éppen úgy vagyunk, hogy a mosatás árát tekintve nem is adjuk mosásba, hanem eldobjuk és újat veszünk helyette. A nyári harisnyáknak például 3—10 fillérrel szereshetjük be párját s a mosatás is éppen annyiba kerül. Tehát inkább újakat veszünk, semhogy a mosóba adjuk a régiéket.

A legényember szállás dolgában sincs fényesebb helyzetben. Legényszobát, t. i. rendszerint azok szoktak bérbe adni, akik ezáltal könnyíteni akarnak anyagi helyzetükön, szóval a szegény emberek. Már most ezek is drágábban adják a szobát, hogy ezáltal a reájuk sulyosodó drágaságon enyhítsenek.

Drágább a petroleum, drágább a fa, drágább még a cipő takarítás is. És mindezt a legényemberek érzik a legjobban, mintha mindenki rajtuk akarná kitölteni a drágaság miatt érzett bosszúját.

De hát mi sem maradunk adósok. Ha a családapák ezentul férjhez akarják adni a leányaikat, mi is teljes joggal fogunk arra hivatkozni, hogy hja, megdrágult a hus, magunkat sem adhatjuk oda potom áron...

Dongó.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Hétfő, dec. 11.: „Csöppség“ énekes vigi. Ujdonság. (C)

A csöppség.

— Bemutató. —

Mindenesetre jó darab, amelynek tartalmát akár egy mondatban is ellehet mesélni. Dr. Fényes Samunak ma bemutatott vigijátéka régi mesén épül fel.

Dengelegi (Szakács) elherdálta vagyonát, hogy feleségének vált csábítója, Serédy nyomára leljen. Miután ez nem sikerült neki, — egy utolsó dinom dánommal, amelyet Ambróval (Zilahy) rendez, — végkép itt akarja hagyni az árnyékvilágot. Mulatozás közben kártya kerül az asztalra, s Dengelegi elveszti rajta vagyonának roncseit is. Végül a Dengelegiek pecsétgyűrűjét, a „Dengelegi becsületet“ teszi kockára. Azt is elveszíti. Ekközben Lenci (Deésy) Serédi lakhelyét felfedezi előtte. Dengelegi pecsétgyűrűje helyett, amely odanőtt az ujjához, leányát a „csöppséget“ (Szabó Irma) adja Ambrónak zálogul, s elmegy, hogy a csábítót nyakoncsipje.

A csöppség Ambró házához kerül, ahol a régi mese alapján rendbehozza a gazdaságot — s megfélemezi a rakoncátlan cselédséget. Ambró látja, hogy milyen igazgyöngy került házához a csöppség személyében, s mikor Márta (Markovics Margit) a közte és a csöppség között való választáshoz köti a kezét. — futni hagyja a festett szemű, szivtelen Mártát. Végezetül természetesen a csöppség, aki három év alatt gyönyörű hajadonná fejlődik, Ambróné lesz. Dr. Fényes Samu kiváló írói tehetsége ezt a naiv, igénytelen mesét végtelen sok bájos vonással fűszerezte.

A szereplők elég jól illeszkedtek be a szerző által megrajzolt keretbe. Helyiely — közel éltalálták a kellő hangot is, ámbátor olyan modorosságokat is tapasztalunk, amelyeket a művészet és a jó ízlés egyáltalán nem tűr meg. Ezekre a modorosságokra lesz alkalmunk a második előadás után rátérni.

Ezuttal regisztrálunk annyit, hogy a felt ház nagyon jól mulatott a darabon és sokszor megtapsolta a szereplőket is, különösen Zilahyt és Szabó Irmát, akik minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a darabot nagy sikerre vigyék. Nekünk a szereplők játékaról való véleményt mondás előtt, egyedül Szakácsné Gárdonyi Teréz kiváló művészetét kötelességünk teljes elismeréssel honorálni. Szakácsné az ensembleből egyedül vált ki azzal, hogy a szerepét teljesen átértette és minden művészi eszköz felhasználásával meg is játszotta. Kapott is hatalmas nyílt-színi tapsot.

(b. e.)

RAVIRATOK.

Szociálisták gyűlése.

Budapest, dec. 10. A nemzetközi szociálisták ma Budapesten nagy gyűlést rendeztek, amelyen 15—20,000 munkás vett részt. A nagy gyűlés szónoka Kardos Jakab volt, aki többek közt kijelentette, hogy a béke kedvéért a szociálista párt a jelen állapotban képes áldozatra és lemondásra is.

De ha arra kényszerítik őket, hogy a harcot végig küzdjék, nem elégszenek meg azzal, amivel most, hanem vagy nem marad kő kövön ebben az országban, vagy kivivják teljes követelesöket.

Végül elhatározták, hogy holnap a függetlenségi-kör elé vonulnak s felszólítják a pártot, hogy az általános választójog mellett nyíltan foglaljon állást.

Pozsony, dec. 10. A szociáldemokrata párt ma délután Pozsonyba nagy tüntető körmenetet rendezett, amelyen mintegy 8000 munkás és több száz munkásnő vett részt. Zászlókkal és faliratos táblákkal a városban keresztül vonult a menet, a mely élén fahérbé öltözött, vörössapkás fiatal leány ment, égő fáklyával és vörös övvel — Eljen az általános választói jog! felirással. A menethez a pozsonyi nyomdák egész személyzete is csatlakozott. A menet a legnagyobb rendben vonult a Batthány-térre, a hol népgyűlés volt. Bokányi Dezső magyar és német nyelven érvelt az általános választói jog szükségessége mellett.

Sopron, dec. 10. Ma itt két szociálisták pártgyűlés volt. Az egyiket a szervezett munkások szociáldemokrata pártja tartotta, amelyen az általános és titkos választói jognak feltétlen és azonnali megadását sürgették. A másik gyűlést a keresztényszociálisták rendezték, a kiknek gyűlésén Hantz Károly és Giesswein Sándor orsz. képviselők beszétek ugyancsak az általános, titkos és községeknek gyakorlandó választójog mellett. A ügylések után mindkét párt tüntető menetben vonult fel. A rendőrség intézkedése azonban elejét vette a két menet találkozásának.

Justh Gyula arcképe.

Makó, dec. 10. Justh Gyula képviselőházi elnök arcképét ma a városi háznál tartott díszközgyűlésen ünnepiesen leplezték. Farkas József polgármester rövid beszéddel átvette a képet. A Szózat és Himnusz elneklése után véget ért az ünnepély. Justh Gyula életnagyságu képét Vastagh György művész festette.

Nagy tűz nyitra.

Nyitra, dec. 10. Halász Ferenc és Pál budapesti szivarkahüvely-gyárosok nyitrai gyárfeltelepe ma reggel kigyuladt és teljesen leégett. A gyárban tartózkodó munkásleányok csak nagynehézen menekülhettek meg, miközben egy leány könnyebb sérüléseket szenvedett. A tűz pusztító erejével szemben a tűzoltóság tehetetlen volt. A tűz keletkezésének oka az volt, hogy a padláson egy kis fű cigarettafórt és az eldobott gyufa lobbantotta lángra az ott felhalmozott papirtömeget.

Van szerencsé a m. i. varóközönséget értesíteni hogy felhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kék-szlóket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

besszerzési áron alól

rocsmatom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. i. varóközönség szives figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOS KATA,
DEBRECEN, Városháza.

Ékszer különleges ségek

KIAZROLAG

Halász Nándor ékszerésznél kaphatók
DEBRECEN Piac-utca 24 szám.

(Fehérló szálló épületében.)

EGY

HONAPIG

TELJESEN INGYENEN

A ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget **AZ UJSÁG** politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot: **AZ UJSÁG**-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra 2 korona 40 fillér, három hónapra 7 korona. **AZ UJSÁG** gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. **GYÖNYÖRŰ HUSVETI ALBUM!** Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-út 54 szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös nő emlékiratait most közli **AZ UJSÁG**. Ujonnán belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.